

Knihovny.cz v době covidové

Martin Krčál
Moravská zemská knihovna v Brně

Elektronické služby knihoven 2021, 18.5.2021, online

Jak jsme prošli covidem?

Covid 19 = nová výzva

Když knihovny zavřou...

- Bude je někdo potřebovat?
- Budou knihovny někomu chybět?
- Co nabízet za služby?
- A jak je nabízet, aby je uživatelé mohli konzumovat?

Covid 19 = šance pro knihovny

- vyvedení z komfortní zóny
- ukázat, co knihovny mohou nabídnout
- vyzkoušet moderní služby
 - Přemýšleli jste, co jste nabízeli online?
 - Co nabízíte nyní online?
 - Máte online registrace, platby, webináře a jiné akce,...?
- propojovat se a spolupracovat
 - sdílení dobré praxe
 - reálná spolupráce
 - chovat se jako síť knihoven
 - Pomohl Vám v tom portál?

Covid 19 = výzva pro portál

Knihovny.cz = agregátor

Covid 19 = šance pro portál Knihovny.cz

➤ portál obsahuje

- 16 mil. záznamů z českých zdrojů (knihovny, DB, bibliografie,...)
- 423 mil. záznamů přes EDS
- přístupy k plným textům e-knihy, DNNT + NDK Covid
- inspirace, podobné dokumenty
- citace u knih z českých zdrojů
- adresář knihoven

➤ portál dále nabízí

- správa čtenářského konta a propojování účtů
- ukládání oblíbených
- Získej
- podpora knihovnám různých úrovní a druhů
- ...

#Knihovny**protiviru**

<https://protiviru.knihovny.cz>

 MORAVSKÁ
ZEMSKÁ
KNIHOVNA

 KNIHOVNY.CZ

 DIGITÁLNÍ
KNIHOVNA

Návštěvnost Protiviru.knihovny.cz

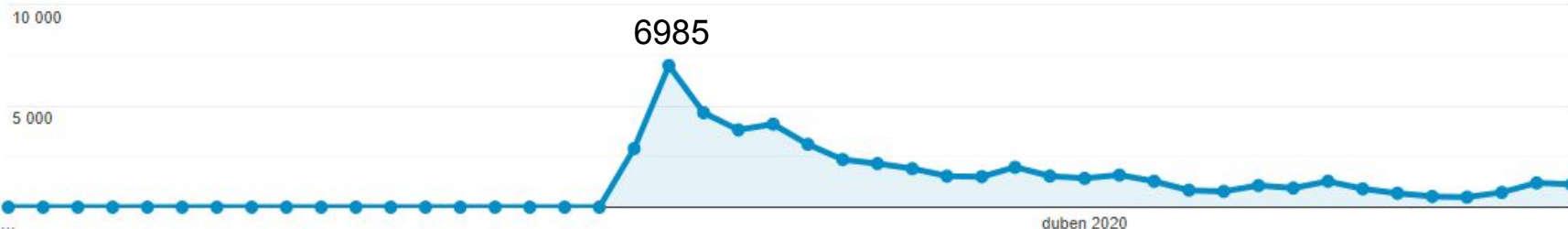
1.3.-15.4.2020

Přehled

Uživatelé ▾ VS. Vybrat metriku

Každou hodinu Den Týden Měsíc

● Uživatelé

Uživatelé

41 570

Noví uživatelé

41 411

Návštěvy

61 196

Počet relací na uživatele

1,47

Zobrazení stránek

135 087

Počet stránek na 1 relaci

2,21

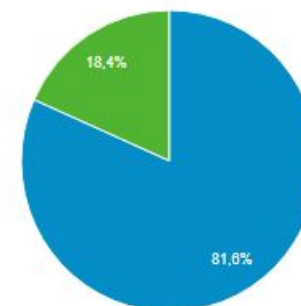
Prům. doba trvání relace

00:01:50

Míra okamžitého opuštění

36,58 %

■ New Visitor ■ Returning Visitor

Návštěvnost Knihovny.cz

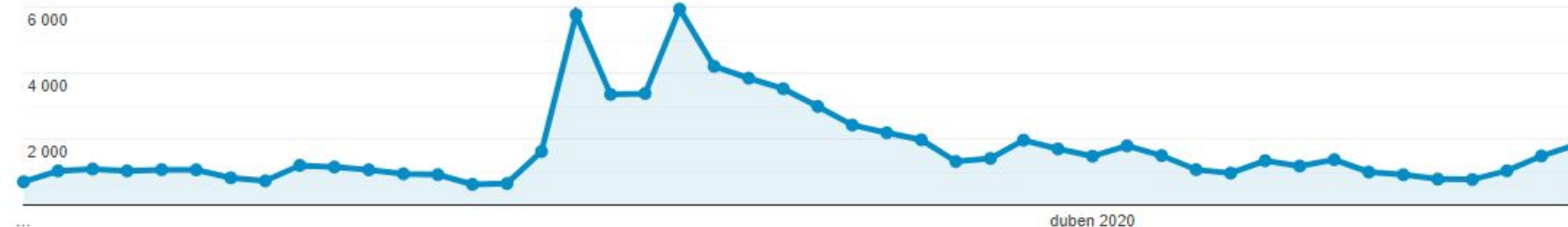
1.3.-15.4.2020

Přehled

Návštěvy ▼ vs. Vybrat metriku

Každou hodinu Den Týden Měsíc

● Návštěvy

Návštěvy

80 292

Uživatelé

59 533

Zobrazení stránek

282 471

Počet stránek na 1 relaci

3,52

Prům. doba trvání relace

00:03:21

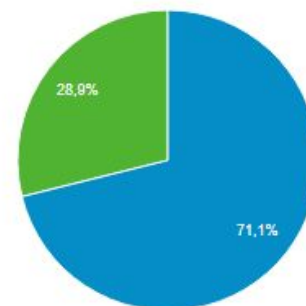
Míra okamžitého opuštění

48,00 %

% nových relací

71,13 %

■ New Visitor ■ Returning Visitor

Re-brand na online.knihovny.cz

- z rozcestníku zdrojů se stalo něco víc
- potřeba prezentovat online služby knihoven
- negativní vyznění původního názvu
- potřeba mít něco univerzálního

Online.knihovny.cz

[Úvod](#)
[E-zdroje](#)
[Webináře](#)
[Kurzy a přednášky](#)
[Podcasty](#)
[Tipy na čtení](#)
[Přidejte se knihovny](#)

Zdroje a služby knihoven.

Zjistěte, co vám knihovny mohou nabídnout přes internet

NDK Covid

Po dobu nouzového stavu knihovny dočasné zpřístupní své zdigitalizované fondy.

E-zdroje

Knihovny pořízují databáze a odkazují na zajímavé webové zdroje na internetu. Rozšíří jím je podle věku.

Kurzy a semináře

Knihovny vytvářejí online kurzy a pořádají přednášky. Nové přednáškové Webináře.

Podcasty

Máte rádi podcasty? Některé knihovny je vyvíjejí a my jsme připravili nejen seznam jejich, ale i dalších podcastů.

Vyhledávání

Hledejte ve fyzických i elektronických fondech knihoven na portálu knihovny.cz.

E-zdroje dle věku

Děti a mládež

Potřebujete věci do školy, povinnou četbu nebo typy na čtení?

[Zobrazit](#)

Studenti VŠ

Potřebujete e-zdroje pro studium nebo pro psaní diplomů?

[Zobrazit](#)

Dospělí

Potřebujete odbornou literaturu do práce nebo něco pro oddech?

[Zobrazit](#)

Senioři

Potřebujete něco naučného nebo dobrý příběh?

[Zobrazit](#)

Podcasty

Máte rádi podcasty? Shromáždili jsme pro vás nejen podcasty produkované knihovnami, ale také další, které jsou věnované literatuře a kultuře.

Podcasty knihoven

Zaměřují se převážně na knihy a kulturu. Zaznamenávají jsou také autorská čtení, přednášky apod.

MKP – kultura online

Městská knihovna v Praze zveřejňuje záznamy z autorských čtení, přednášek a debat, které se konaly v knihovně.

[Přejít na podcast](#)

Knížkování

Knihovnické povídání nejen o knihách provázejí jako podcast Krajská knihovna Karlovy Vary.

[Přejít na podcast](#)

Podcasty o literatuře a kultuře

Click any text to edit or style it. Select text to insert a link. Click blue "Gear" icon in the top right corner to hide/show buttons, text, title

Kurzy a přednášky

Knihovny vytvářejí kurzy a pořádají přednášky. Některé jsou nabízeny online. Jejich přehled vám zde nabízáme.

Psaní diplomky

Píšete diplomku nebo jiný odborný text a potřebujete poradit se zdroji, citacemi a obecně s tím, jak práci napsat. Zde je několik kurzů, kde se to naučíte.

IVA K.UTB

Pravděpodobně nekompletnější přehled kurzů k psaní prací nabízí Knihovna Univerzity T. Bati ve Zlíně. Naučíte se zde nejen citace, ale také tvořit klíčová slova nebo hledat ve volně dostupných i licencovaných zdrojích. K dispozici je i záznam webinářů.

[Zobrazit](#)

Napišu diplomku I. a II.

Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě nabízí studentům vysokých škol online přípravný kurz, který je provede úskalím psaní diplomové práce. K dispozici je kurz pro začátečníky a pokročilé.

[Zobrazit](#)

Akce v knihovnách

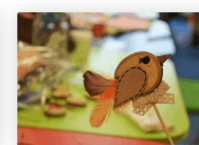
V době covidu musejí knihovny zůstat své aktivity, výstavy a přednášky a často je přenesly do virtuálního prostoru. Zde jsou na ukádku některé z nich.

Břeclavsko v letech 1938-45

Přednáškový cyklus Břeclavsko v letech 1938-1945, připravila Městská knihovna Břeclav k letošnímu výročí 75 let od konce druhé světové války. Jde o skvělou ukádku, jak mohou knihovny pracovat s regionální historií.

[Přejít na Youtube](#)

Tvoření z knihovny

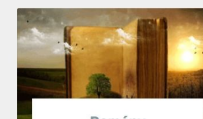
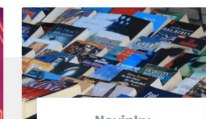
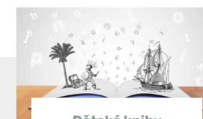
Zabavte své děti doma! Rukopisná aktivita v podání dětské knihovnice (výroba vitráže, lucerny, vločky atd.). Video (cca 5 minut) jsou umístěná do playlistu na YouTube Masarykovy veřejné knihovny Vsetín.

[Přejít na Youtube](#)

- CoderDojo** - knihovnice Petra v rámci aktivity CoderDojo Vsetín vytvořila videomanuál na sestavení robota. Také učíte v knihovnách základy algoritmizace a logického myšlení? [Přejít na Youtube](#)
- Pohádky z knihovny** - v MVK Vsetí předčítaliv době jarního uzavření knihovny pohádky. Jsou dostupné na jejich Youtube kanálu. Pusťte dětem klasiku jako Pejssek a kočička nebo Dášenko. [Přejít na Youtube](#)

Tipy na čtení

Připravili jsme pro vás seznamy novinek na knižním trhu, které si můžete také vypůjčit v knihovně. Seznam vznikl pro akci Kup knihu k Ježíšku z vybraných novinek roku 2020.

Kurátorství

- pomoci uživatelům s výběrem zdrojů = kurátorství
 - inspirační seznamy
 - rozcestníky
 - vše na jednom místě
 - důraz na kvalitu
- spolupráce s knihovnami a paměťovými institucemi
 - pomoc (nejen) malým knihovnám
 - inspirace od jiných
- testování rozhraní pro seznamy a inspirace
- propagace Knihovny.cz
- ukázat, že **knihovny jsou potřeba**

Online weby a výstavy

Čtení dětem

Jednoduchý a přehledný web nabízí seznamy literatury vhodné pro školou povinné děti. Výběr knížek je pravidelně aktualizován a vybírají je knihovnice z Městské knihovny v Praze ve spolupráci s učiteli a dalšími odborníky na dětské čtenářství. Seznamy knih jsou pravidelně aktualizovány.

<https://ctenidetem.knihovny.cz>

Komenský v obrazech

Online verze výstavy, která proběhla v MZK na podzim 2020, představuje Komenského nejen jako autora textů, ale také coby původce vizuálních informací. Virtuální výstava obsahuje také odkazy na zajímavé zdroje z fondů knihoven i dalších paměťových institucí o Komenském a jeho tvorbě k dalšímu studiu.

<https://komensky.knihovny.cz>

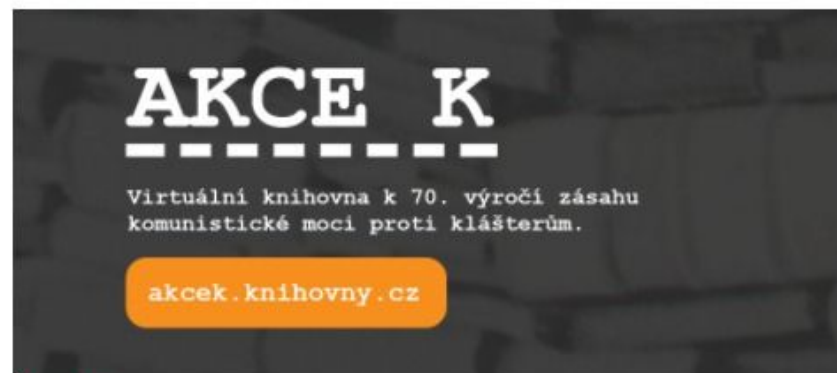
Online weby a výstavy

Sametová revoluce '89 v knihovnách

30. výročí sametové revoluce jsme chtěli připomenout výběrem různých dokumentů nebo zdrojů, které se nachází ve fondech knihoven. Najděte si informace o hlavních aktérech a o průběhu revoluce. Web jsme doplnili i o původní materiály, které mapují průběh konce roku 1989 v knihovnách, zejména pak dobové fotografie nebo rozhovory s pamětníky.

<https://1989.knihovny.cz>

Akce K

Virtuální výstava vznikla u příležitosti výročí neslavné události Akce K, na základě které byly zlikvidovány kláštery, církevní řády a také kulturní dědictví, zejména pak knihy, které se v nich nacházely. Materiály nám v digitální podobě poskytly nejen knihovny, ale i další instituce.

<https://akcek.knihovny.cz>

Online weby a výstavy

Antonín Rejcha znovunalezený

Osobnost polozapomenutého hudebního skladatele Antonína Rejchy je v rámci česko-francouzské spolupráce představena na virtuální výstavě, která zpřístupňuje jeho autografní rukopisy a původní tisky hudebních děl a záznamů.

<https://rejcha.knihovny.cz>

Připravujeme v roce 2021:

- gen. Boček a RAF
- Architektura knihoven

Problémy:

- náročnost na vytváření
- malá návštěvnost
- spolupráce?

Propagace z VISK

- Facebook, Youtube a Google
- cíleno primárně na studenty
 - představení služeb, vázáno na psaní diplomových prací, Získej,...
- část kampaně na čtení knih online
 - volně dostupné knihy, DNNT (důraz na legální obsah)
- web.poznejte.knihovny.cz
 - landing page pro VISK kampaň, zejména na funkce, které je třeba vysvětlit (vyhledávání, citace, Získej,...)
- důraz na návratnost uživatelů
- zvýšení návštěvnosti

poznejte.knihovny.cz

Služby knihoven přes internet

Zjistěte, jaké elektronické služby vám nabízí české knihovny prostřednictvím portálu Knihovny.cz.

[Poznat funkce](#)

[Jít na Knihovny.cz](#)

Youtube videa

Portál Knihovny.cz

Knihovny.cz

44 odběratelů

PŘÍZPŮSOBIT KANÁL

SPRAVOVAT VIDEO

DOMOVSKÁ STRÁNKA

VIDEO

PLAYLISTY

KANÁLY

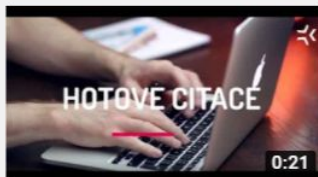
DISKUSE

INFORMACE

Nahraná videa

► PŘEHRÁT VŠE

Citace do diplomky na portálu Knihovny.cz

27 zhlédnutí • před 15 hodinami

E-knihy na portálu Knihovny.cz

4,3 tis. zhlédnutí • před 1 týdnem

Knihovny.cz - #3 Jak zjistit, co autor napsal a co o něm...

27 zhlédnutí • před 1 týdnem

Knihovny.cz - #4 Jak se přihlásit ke své knihovně na...

5 zhlédnutí • před 1 týdnem

Knihovny.cz - #5 Jak si propojit účty více knihoven?

5 zhlédnutí • před 1 týdnem

Největší úspěch

Propagace citací na portálu přes Youtube

- téměř 14 000 prokliků
- 18 000 zhlédnutí videoreklamy
- průměrná cena za akci je zatím na 0,52 Kč
- odkazujeme na [poznejte.knihovny.cz](https://www.poznejte.knihovny.cz)

Míra udržení publika

Statistiky

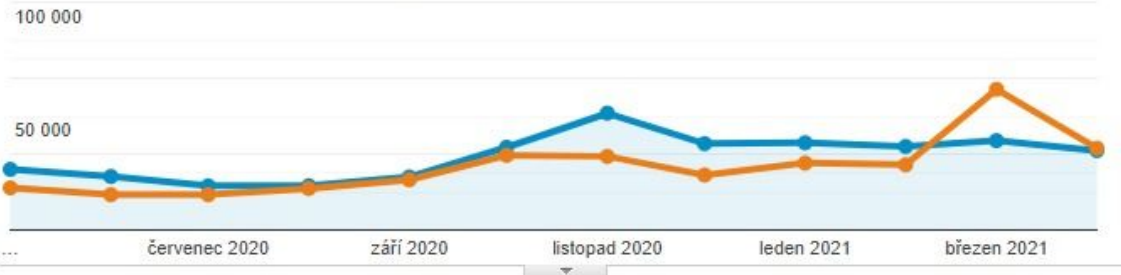
Přehled

Návštěvy ▼ vs. Vybrat metriku

Každou hodinu Den Týden Měsíc

1.5.2020 - 30.4.2021: ● Návštěvy

1.5.2019 - 30.4.2020: ● Návštěvy

Návštěvy

15,62 %

386 713 vs. 334 477

Uživatelé

25,62 %

295 476 vs. 235 221

Zobrazení stránek

22,51 %

1 320 304 vs. 1 077 730

Počet stránek na 1 relaci

5,96 %

3,41 vs. 3,22

Prům. doba trvání relace

3,22 %

00:03:18 vs. 00:03:12

Míra okamžitého opuštění

-5,79 %

52,59 % vs. 55,83 %

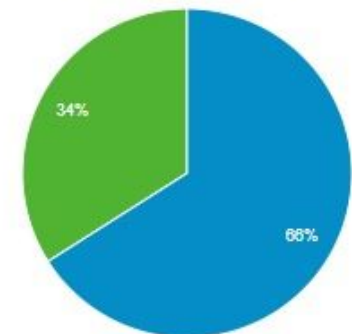
% nových relací

8,55 %

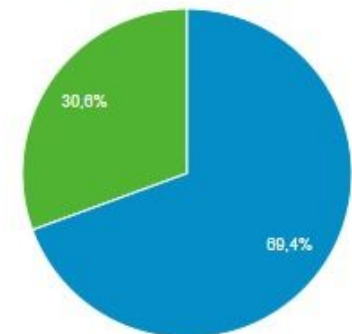
75,47 % vs. 69,52 %

■ New Visitor ■ Returning Visitor

1.5.2020 - 30.4.2021

1.5.2019 - 30.4.2020

Meziroční srovnání

- zvýšení návštěvnosti o 15%
- zvýšení počtu uživatelů o 25%
- více uživatelů se vrací (o 4%)
- míra okamžitého opuštění se snížila

Srovnávaná období:

1.5.2020-30.4.2021

1.5.2019 - 30.4.2020

Vzdělávání

- aktuálně nelze provádět školení přímo v knihovnách
- webináře pro knihovny (5x) + další 4 plánovány
- webináře pro školy (2x)
 - AMBIS a SŠ knihovnická
- webináře pro uživatele
 - od dubna 2021 (2x) + červen další 2
 - propagace na homepage
 - seznam našich akcí na online.knihovny.cz/webinare.html
 - velký zájem, včera 71 účastníků na webinář (registrováno 100)

Na čem pracujeme

Na čem pracujeme

- přechod na VuFind 8 + příprava infrastruktury
- implementace Získej (červen 2020) a EDD (podzim 2021)
- zapojování knihoven
 - spolupráce s AKS, snaha o zefektivnění zapojení na obou stranách, nyní umíme zapojovat hlavní systémy poměrně bez problémů
 - omezená kapacita pro zapojování na straně CPK i AKS
- propagace a vzdělávání

Cíle do budoucna

Cíle do budoucna

- více prezentovat služby a aktivity knihoven
 - zjednodušovat rozhraní pro uživatele
 - zapojovat další zdroje
 - rozvíjet kurátorství a začlenit jej více do portálu
 - být podporou pro knihovny
-
- nyní definujeme cíle portálu do roku 2026

Dotazy

Martin Krčál
martin.krcal@mzk.cz